

Ing. Radim Laibl
člen Rady Ústeckého kraje

Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 Brno

ID DS: jz5adky

Mgr. Monika Šimůnková
zástupkyně veřejného ochránce práv

Datum: 3. února 2021
Spisová značka: KUUK/007956/2021/3
Číslo jednací: KUUK/013656/2021
UID: kuukescd0e1eb
Vyřizuje/linka: Ing. Hana Týlová/437
Počet listů/příloh: 2/0

Vážená paní magistro,

dovolte mi, abych reagoval na Váš dopis, vedený pod č. j. KVOP-51609/2020 ze dne 9. 12. 2020, týkající se nedostatečného naplnění opatření „**nepřijímat pacienty v takovém zdravotním stavu, který v kombinaci rizikovými prvky v prostředí oddělení představuje již nepřiměřené riziko**“ (viz Zpráva z návštěvy Psychiatrické léčebny Petrohrad ze dne 17. 9. 2019) s žádostí o sdělení, jaké kroky budou učiněny v otázce zlepšení dostupnosti akutní lůžkové psychiatrické péče na území Ústeckého kraje.

Lůžková kapacita poskytující akutní psychiatrickou péči na odděleních v nemocnicích v Ústeckém kraji je evidentně nedostačující svým rozsahem a funkcí. Nedostatek lůžek akutní psychiatrické péče a nedostatečně vytvořená koordinovaná síť zdravotních a sociálních komunitních služeb zaměřených na psychiatrickou péči má za následek dlouhodobou substituci akutních psychiatrických oddělení nemocnic poskytovateli následné a dlouhodobé lůžkové psychiatrické péče. Tento stav je celorepublikovým problémem a dotýká se i ostatních psychiatrických zařízení, která jsou zřizována kraji či Ministerstvem zdravotnictví České republiky. Limitem je především personální nedostatečnost, zejména lékařů v oboru psychiatrie, a to je systémový problém státu, nikoli kraje.

Podotýkám, že současný stav mohou ovlivnit především zdravotní pojišťovny, kterým jediným připadá kontraktní povinnost zajistit, v souladu s § 46 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zdravotní péči v jednotlivých oborech svým pojištěncům. Počet lůžek akutní psychiatrické péče v regionu je mimo jiné odvislý od ochoty zdravotních pojišťoven uzavřít příslušné smlouvy s odborně způsobilými poskytovateli zdravotních služeb o zajištění

tohoto typu (a daného objemu) zdravotní péče. Současně musí zdravotní pojišťovny primárně nastavit financování akutní psychiatrické péče takovým způsobem, aby nedocházelo k ekonomické nevýhodnosti poskytování této péče a pacienti se nepřesouvali na lůžka a do zařízení následné a dlouhodobé psychiatrické péče. Finanční udržitelnost je naprosto zásadní pro zařízení poskytující akutní psychiatrická lůžka a tu bohužel ovlivňují především zdravotní pojišťovny, protože hospodaří s finančními prostředky vybranými v rámci povinných státních odvodů (zdravotní pojištění) za každého pojištěnce a současně s tím mají také zákonnou povinnost zajistit svým pojištěncům odpovídající zdravotní péči v rámci jimi stanovené sítě smluvních poskytovatelů zdravotních služeb.

Rád bych zdůraznil, že problematika nedostatečné kapacity akutních lůžek psychiatrické péče je aktivně řešena i v rámci probíhající Reformy psychiatrické péče, na které se Ústecký kraj, ve snaze zajistit změny v systému péče o osoby s duševním onemocněním, aktivně podílí. Jde o komplexní a dlouhodobý proces, na kterém Ústecký kraj již několik let pracuje, a v rámci kterého jsou iniciovány systémové, organizační a legislativní změny vedoucí k nastavení odpovídajících úhradových mechanismů a k zavedení pevné a jasně strukturované meziresortní spolupráce nejenom v oblasti sociálních služeb, ale i v oblastech pracovního trhu, školství, justice či bezpečnosti. Pevně věřím, že intenzivní a koordinovaný rozvoj komunitních center duševního zdraví a dalších institucí alternativních služeb umožní spolu se zkvalitněním a zpřístupněním péče snížit kapacitní nároky na velké institucionální poskytovatele psychiatrické péče. Ti pak budou moci zlepšit podmínky nebo udělat podstatnější systémové a strukturální změny.

V rámci reformy systému psychiatrické péče byly pro každou psychiatrickou nemocnici výkonným výborem projektu deinstitucionalizace schváleny transformační plány jednotlivých poskytovatelů této péče. Jejich průběžná plnění jsou diskutována při pravidelných jednáních řídicího výboru Strategie reformy psychiatrické péče a péče o duševní zdraví v Ústeckém kraji a také na centrální úrovni. V rámci probíhající reformy se podařilo v posledních měsících v Ústeckém kraji zprovoznit oddělení akutních lůžek v Psychiatrické nemocnici v Horních Beřkovicích s 25 lůžky a situace se tak již zlepšila.

Závěrem mi dovoluji připomenout, že kraje nejsou odpovědné za rozsah a síť poskytovaných zdravotních služeb. Právní řád České republiky je v tomto dlouhodobě konzistentní.

S pozdravem